

החברותא

החברותא בטאן פנימי לחברים גליון מס 267

בס"ד ערש"ק פרי ויצא ז' כסלו תשס"ו

פצוצים יקרים

יִיצָא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה - ויפגע במקום וגו' (כ"ח, י"א) ידוע שיעקב היה ירא מאד שלא יפול ברשתו של לכן לכך הלך קודם לבית מדרשו של שם ועבר ולמד שם י"ד שנה, מעידה התורה כאשר יצא מבאר שבע היה בלב נשבר כן נשאר עומד בזו הבחינה עצמה ג"כ אחר הלמוד של י"ד שנה ובלב נחל ונפחד הלך לחן שלא הזיח דעתו עליו בזכות למוד התורה אלא היה ירא שמא כשהלך מבית מדרשו של שם ועבר נתלכלך בחטא...

יִיצָא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע (כ"ח, י"א) ידוע שהצדיקים מוכרחים לפעמים לירד ממדרגותם כדי להעלות פשוטי העם שנפלו בין הקליפות ר"ל. כמא"כ שבע יפול צדיק וקם, פירוש יפול בעצמו על מנת להקים אחרים. וזה שכתוב ויצא יעקב הלך ויצא ממדרגתו בשביל "באר שבע" אותיות 'שב' 'רע' 'אב' היינו להשיב הרעים לאביהם שבשמים.

יִיצָא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה, ויפגע במקום וגו' (כ"ח, י"א) כשהצדיק יוצא מבאר שבע שהוא עולם היחוד והולך חרנה לעוה"ז. ויפגע במקום עליו להשתדל לראות בכל דבר את ההשגחה הפרטית ולראות בכל דבר את הנצוץ האלקי המחיה אותו שולול אותו ניצוץ היה נהפך לאין ואפס... וד"ל. (מרן מרוזין זיע"א) ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו (כ"ח, י"א) אותיות נקראים אבנים בספר יצירה ע"י שמדברים דברים קדושים גורם שדכורם עושה רושם למעלה זהו וישם מראשותיו שישמע אותיות שלו שמבקש בתפלתו... (קדושת לוי)

וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם (כ"ח, י"א) פגיעה זו לשון תפלה (רש"י). להלן נאמר שיעקב התפלל אם יהיה אלקים עמדי ושמרני וכו' לשם מה איפוא באה עכשיו תפלה זו? אולם לפני שהתפלל יעקב על צרכיו ועניניו התפלל תחלה על כבודו של השי"ת הקרוי "מקום". וכן אמרו חז"ל לעולם יסדר אדם כבודו של מקום ואח"כ יתפלל. (תפארת שלמה)

וַהֲנִיָּה סוֹלֵם מוֹצֵב אֶרֶצָה וְרָאָשׁוּ מִגִּיעַ הַשְּׁמִימָה והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו (כ"ח, י"ב) סולם בגמטריה "ממון" יש שהממון מורידו לעמקי שאול ויש שהממון מעלהו לגבהי מרומים, הכל תלוי כיצד משתמש האדם בממונו...

סוֹלֵם מוֹצֵב אֶרֶצָה וְרָאָשׁוּ מִגִּיעַ הַשְּׁמִימָה (כ"ח, י"ב) אין ערך לסולם אלא כשניצב בעמידה. רמז למסרת האדם להיות עולה ומתעלה לא כן אם הסולם מונח דרך שכיבה על הארץ שיכול האיש לדלג כל היום כולו ואינו מתרומם אפילו טפח. הסולם אשר ה' נצב על יעקב כי היה מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה. (רבי שלום מכרנוביץ)

וַהֲנִיָּה סוֹלֵם מוֹצֵב אֶרֶצָה וְרָאָשׁוּ מִגִּיעַ הַשְּׁמִימָה (כ"ח, י"ב) התפלה שהיא עולה למעלה לזה רמזו סולם, היה מוצב ארצה דהיינו שהיה מסתכל בשפלותו וראשו מגיע השמימה היינו רוממות א-ל. (נועם אלימלך) וַהֲנִיָּה סוֹלֵם מוֹצֵב אֶרֶצָה וְכו' (כ"ח, י"ב) אם האדם שפל בעיני עצמו שהוא מוצב ארצה אזי וראשו מגיע השמימה הריהו באמת גדול בשמים. (אורח לחיים)

אֲנִי ה' אֱלֹקֵי אֲבֹרָהם... ואלקי יצחק (כ"ח, י"ג) לכך אנו אומרים אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב ואין אנו אומרים אלקי אברהם יצחק ויעקב שאל יסמוך האדם על חקירת ועבודת אביו רק חקרו בעצמם אחדות הבורא ועבודתו. (בעש"ט)

וַהֲיָה זֶרַעְךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ וגו' (כ"ח, י"ד) מצינו שנמשלו ישראל לכוכבים לחול ולעפר. הכוכבים נבדלים זה מזה. החול צבורים ונערמים אך אינם דבוקים זה לזה ורק העפר לבדו נוחן בתכונה סגולית להדבק אהרדי ולהיות גוש אחד. ברכת ה' ליעקב היתה שאם יהיו בניו כאחדות גמורה דבוקים זה בזה - כטבעו של עפר - יפרצו ימה וקדמה צפונה ונגבה. (רבי אהרן לוין מרייזא)

שיחת הרא"ש ז"ל לא ד' חלוא"ס תשל"ד - האשכ - , יאסר ע"י הר"א.

הנסיון והסיבה צאים כאחד (המשך)

אדה"ר שנכשל בעץ הדעת. אהרן בחטא העגל שבגללו נאמר למשה רד מגדולתך כי שחת עמך... ע"כ תמצית חלק ראשון.

כאשר נמצאים בהתפזרות הנצוצות נמצאים במצב גרוע מאד שהוא הסתר מתוך הסתר - יותר גרוע מבהמה - במצב כזה אין דרך אחרת מאשר להפגש עם צדיק האמת, כי לצדיק האמת הכח לעורר את מדת הרחמים בבחינת ה' עוזר לי. הצדיק מגלה את שם הוי"ו איך שהוא בשילוב י-ה ו-ה. הקב"ה אמר למשה לך רד כי שחת עמך, ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם וגו' (שמות לב). לא מפני שבאמת חפץ היה לכלות את ישראל, אדרבה מפני שהקב"ה רוצה ש"בל ידח ממנו נדח" לכן עורר את הצדיק האמת - משה רבנו שיתפלל על עם ישראל. משה רבנו בזה שהיה בבטול מוחלט אל הרבש"ע "ונחנו מה" (שם טו ח) הגן על העם שירד בהסתר גמור, ההסתרה בתוך ההסתרה. ההסתרה כוללת גם בחיות דקדושה.

הקב"ה המחיה את כולם (נחמ"י ט) מזין את הצדיק האמת ואת כל מי שנמצא בשפל המצב מפני שבל ידח ממנו נדח. ואז נפגש צדיק האמת עם האדם השפל. ובכח ההקרנה של הצדיק האמת צועק האדם השפל לרבש"ע ה' היה עוזר לי (תהלים ל), ובשעה שהאדם צועק ה' היה עוזר לי אז הסט"א פולטת אותו כמו שכתוב: חיל בלע ויקיאנו (איוב כ) נמצא שע"י הצדיק נהיה בבחינת הוי"ו בשלמות בבחינת כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי, ואז נפגש הצדיק עם הנשמה הנדחת הנמצאת בהסתרה העמוקה הסתר מתוך הסתר שאין לו אחיזה מעצמו כלום והסיבה שאין לו אחיזה כלום אינו בגלל שהרבש"ע לא נותן לו אחיזה אלא בגלל העובדא שהאדם השפל נדח מהחיות דקדושה ואינו קולט את כל היקר שהקב"ה משפיע עליו ולכן אין לו אחיזה בכלום. ורק לאחר שנקשר אל צדיק האמת שניהם בבחינת אחת, אז יוצאת הצעקה ה' היה עוזר לי כי אתה יתב"ש שלימות הוי"ו ואתה מורה על הרחמים ולך יש את השליכות

{תמצית מהחלק הראשון של השיחה:

המלחמות הנעשות בדרך כלל לא נחשבות למלחמה אמיתית כי עיקר מטרתם לגרש את השעמום. המלחמה האמיתית שנלחם עם עצמו בהכרה להיות אמיתי. האדם מפחד להיות חשוף לעצמו ועל זה צריך להלחם, היצה"ר רוצה שנברח מהכרה עצמית יותר ממה שמעוניין שנכשל כי הכרת החטא מביאה אל התקשרות בורא ומוזה היצה"ר מפחד. לכן צריך האדם לפחד תמיד שלא לאבד את ההכרה העצמית, ושיכיר בסכנה. וכשיכיר שהוא תמיד בנסיון ורק הסיבה הבאה מהמסובב, זאת היא שמונעת מהאדם את הכשלון. הנסיון והסיבה באים כאחד כי הנסיון מפעיל את הבחירה, ומה היא הבחירה? להכיר בסכנה, ובפחד מהכשלון! ואז רואה איך שהקב"ה מצנן את הנסיון ואז מכיר בבירור אשר כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי. צריכים לדעת שהנסיון והסיבה באים כאחד בכל נשימה. הכל מתחדש גם הנסיון וגם הסיבה כך שבנשימה אחת אפשר להפליג במרומים ואפשר לרדת בתחתונים. לכן על האדם לתפוס את הנסיון ואת ההכרה שתהיי בנשימה אחת ולא לדחות אפילו לרגע אחד. כאשר הנסיון והסיבה באים כאחד נעשה הצירוף י-ה [המבוסס על הכתוב כי ב-ה ה' צור עולמים] עם ו-ה שהוא השותפות של מדת הרחמים. ההכרה שאינו יכול לעמוד בנסיון יוצר את השותפות של מדת הרחמים. בלעדיה הוא בבחינת "עמלק" היוצר את הספק.

תקון העולם הוא בזה שחוזרת למידת הדין ולא יהיה עוד בכשלון, בדומה לכך הוא מה שדוד המלך ע"ה אמר ולבי חלל בקרבי - פירוש לית לי מגרמי כלום וממילא הלבי והקרבי שהם היה ו-ה שלמות במדת הרחמים והחלל מבטל את הרחמים שבי להביאם לשלמות במדת הדין ואז כל הנצוצות מתפזרין אלא שהם נאספין ע"י צדיק האמת בזה שהוא בביטול מוחלט. אמנם תהליך זה צריך להיות בבת אחת ממש, אחרת נתפסים בחטא כמו

מציאות כלל איך מוצא הצדיק האמת את הרבש"ע? בזה שנמצא במציאות של בחירה, ובבחירה רואה שלכאורה אינו יכול לעמוד בנסיון, ואם יש איזה אחיזה בנסיון הוא רק מחמת הקשר בין הנסיון לסיבה. נמצא שהאדם מפחד תמיד מהסכנה פחד נורא, וממילא רואה בבירור איך שהסיבה משתלבת בנסיון.

וככל שמכירים יותר את הנאמר (תהלים צד) לולי ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי, כך מכירים יותר את ה"לך דומיה תהלה" (תהלים סה) - כגמול עלי אמו וכו', ואז אין לך תענוג גדול מזה כמו שנאמר (איוב כח) והחכמה מאין תמצא, כלומר מהתורה שהוא "אין" תמצא החכמה, וזה הבריאה שברא את הבחירה ומה היא הבחירה? שרואה בבירור שמבלעדי הסיבה אינו יכול לעמוד!

דוד המלך ע"ה הגיע לכזה מדרגה ובכזה דבקות כגמול עלי נפשי (תהלים קלא) עד שיצא לגמרי ממצאות הטבע ועי"כ יצא ממצאות הסיבה, כענין מה שאמרו חז"ל על הפסוק צרפה כליותי ולבי (שם כו) - הרגתי את יצרי, אז הראה לו הרבש"ע שאפילו שאתה באמת בבחינת הרגתי את יצרי אבל הנצוצות שלך מזה שאתה נשמת אדם הראשון, עליך לתקנם בבחינת לך רד כי שחת עמך.

הירידה של דוד המלך אל בחינת לך רד כי שחת עמך מהוה בעצם זכיה, כי בתוקף התפקיד של לך רד זוכה לרדת אל הבחירה, ושם כל ידח ממנו נדח, כי הנדח הגדול הוא ההסתרה מתוך ההסתרה, ואם מתוך ההסתרה מגיעים ל"ואתה מחיה את כולם" מגיעים לשלמות הו"י בבחינת ה' היה עוזר לי שהוא שלמות הו"י במדת הרחמים.

שלמות הו"י במדת הרחמים אינה אותה שלמות שבה מסובב כל הסיבות יזמין סיבה שיהיה משפט. כי שלמות הו"י בבחינה של משפט הוא בחינה של "פְּנִי" ושלמות הו"י במדת הרחמים הוא בחינת "אחורי", וכמו שנאמר (שמות לג כג) וראית את אחורי ופני לא יראו, בחינת פני הוא בחינת דין הנעלם מהשגתנו ומכוון לעולם אחר ששם כולו דין, שם אנו לא מסוגלים ללכת כי שם כולו דין. אנחנו צריכים גם להתחבר למדת הרחמים "אחורי" ולכך צריכים להגיע לצדיק אמת שהשיג את הרבש"ע

עם סובב כל הסבות, להביא את האדם ואת הבריאה לשלמות.

זה שאמרנו ה' היה עוזר לי מורה על מדת הרחמים, צ"ב כי איך מסבירים שהשלמות מורה על מדת הרחמים הלא הקב"ה כולו דין. אמנם באמת אין זה סותר, כי בשעה שעלה במחשבתו של הקב"ה לברא את העולם בראו במדת הדין אלא כשעלה במחשבתו לברא את הבחירה נהיה רחמים כי ראה מיד שאין העולם יכול להתקיים אם לא ישתפו גם מציאות של רחמים, וכאשר יש כבר מדת הרחמים נוצרה השפעה גם על מדת הדין שיהיה בו השילוב של מדת הרחמים עי"כ נעשה השילוב י-ה שהיא לכאורה מדת הדין עם מדת הרחמים ו-ה והשפיע על ה-ה [כי ב-ה ה' צור עולמים] שתהי חלק משלמות הו"י מדת הרחמים.

הקב"ה אמר למשה רבינו ע"ה רד כי שחת עמך, מפני שנתפזרו הנצוצות והיותם בהסתר מתוך הסתר. לא נחה דעתו של משה עד שנאמר (שמות לב יד) וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו, לכן נאמר (במדבר יב) על משה רבינו בכל ביתי נאמן הוא, משה גילה בזה נאמנות בלתי מתפשרת, אמונה שלמה, שלמות הגוף ושלמות הנפש בכל אבר וגיד ובכל עצם ועצם היה משה נאמן להקב"ה. בכח זה הביא את הצעקה ה' היה עוזר לי אפילו שהם בבחינת לך רד בכל זאת כל אלו שהיו קשורים למשה, הגיעו לבחינת מקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד (נרכות לד) ממש מהפך ממצב של כפירה לך רד למצב של שלמות הו"י ברחמים אמיתיים שכל הנעלם מכל הרעיון.

בשעה שיהי שלמות הו"י ברחמים יזמין מסובב כל הסבות סיבה שיהיה משפט בעולם. במשפט הזה ישפוט את העמים ונקיתי דמם לא ניקיתי (ויאל ד כא) ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו (עובדיה א) זה אדום - רוסיה, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד (זכריה יד) מה שנאמר ה' אחד ושמו אחד מכוון לצדיק האמת שמתבטל אל הרבש"ע בהתבטלות מלאה כמו שאמרו על רבי עקיבא יצאה נשמתו באחד ועל ידו נודע שיש אחד שכל הנעלם מכל רעיון ושהאדם אינו מציאות כלל. וכיון שאינו

הכוונה לעדיק האמת שכולו זכאי ומעלה את הנצוצות של כולו חייב ועיי"כ נעשה שלמות. בזה שנעשה שלמות מדת הרחמים לשלמות משפט מדת הדין כנ"ל בזה נוקם ה' נקמת דם עבדיך השפוך וכל הדמים שנשפכו עיי"ה השונאים עומדים לפני כסא הכבוד וממליצים על עם ישראל. על נדחים אלו שיתקבצו ויקבץ נדחנו מארבע כנפות הארץ, ושהכולו חייב יפגש עם הכולו זכאי ביחד ותהיה שלמות הבריאה כפי שהיתה קודם הבריאה.

כשתהיה שלמות הבריאה כפי שהיתה קודם הבריאה בהכרח תתגלה שלמות הבריאה במדת הדין שהוא בחינת משפט (פני ה') ונהיה בחוצפא כלפי שמיא דהיינו שנכריח את הקדושה מדת הדין לרדת בעוה"ז לזכות במה שנאמר כל ידח ממנו נדח ואותנו עם הנבחר רצית בנו שנהיה ליקוט של הפיזור שאנו מפוזרים בין העמים והוא יתב"ש ילקט אותנו במציאות ההוה להיות בבחינת ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו, ואז נהיה בבחינת יצאה נשמתו באחד להיות כולם בבחינת אחד בחינת משפט ואז נשפטים העמים. והרבש"ע יעזור שנגאל בגאולה שלמה. הרא"ש סיים בברכה שכל הגויים שרוצים להרע לישראל שיהיה להם מפלה עוד בימינו כאשר אנו נמצאים עדיין בשלמות מדת הרחמים. ה' היה עוזר לי בזכות עדיק האמת בב"א.

בזה שהרבש"ע נתן לו את הבחירה ובכח הבחירה השיג את שלמות הו"י שהכיר בבירור שהנסיין והסיבה באים כאחד.

בשעה שיש לאדם ההסתר הפנים הגדול הסתר מתוך הסתר, והוא אינו קשור לעדיק האמת אזי הוא בסכנה גדולה ויכול להגיע לרשעות נוראה. הרשע הזה הנמצא בהסתר הפנים יכול לומר לרבש"ע: אתה ה' לך רד מגדולתך כי שחת עמך, ואני נמצא בבחינת כל ידח ממני נדח, וממילא נהיה אצלי בחינת חיל בלע ויקיאנו כך שאני הגעתי לשלמות.... ואתה.... השנוי הקטן הזה עושה את הבעיות הגדולות ולכך אנו כ"כ הרבה בגלות והנדחים האלו שזה אנחנו הולכים מדחי אל דחי. לכן צריכים אנו להגיע לעדיק האמת שהוא שלמות הו"י במדת הרחמים וביחד עם העדיק האמת להגיע אל השלמות שהוא למעלה מהשלמות במדת הרחמים (הנמצא בבחינת אחורי) ולהגיע לשלמות במדת הדין (בבחינת פני) שאז שלמות הרחמים הוא בזה שהרחמים נהפכין לדין.

כדי להגיע לעדיק האמת צריכים לעבור הרבה גלגולים. בעצם העדיק אמת מחפש אותנו כי בלעדנו אין לו חיות. גם מצדנו אנו צריכים את הקשר עם עדיק אמת כדי להביא את שלמות מדת הרחמים לשלמות מדת הדין שהוא שלמות משיח. כמו שאמרו חז"ל שאין בן דוד בא אלא לעולם שכולו זכאי או לעולם שכולו חייב (סנהדרין צח).

שהשמחה במעונם

הר"ר גדליה סגל ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר ישעי' גליק ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר מרדכי סגל ומשפ' להולדת הבן
משפ' כהן להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר שמואל קלירס ומשפ' לנישואי הנכד
הר"ר יאיר וינשטוק ומשפ' לנישואי הבן

יו"ל ע"י
משרכת החברותא
רח' שני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 ☎

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

